

ด่วนที่สุด

ที่ นพ ๐๐๒๓.๔/๑๕๕๓๗

ศาลากลางจังหวัดนครพนม
ถนนอภิบาลบัญชา นพ ๔๘๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม และนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๓๖
ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายดำรงค์ สิริวิชัย อิมวิเศษ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ - ๔๒๕๑ - ๕๗๒๐

รับที่ 11637

พ.ศ. 16 ต.ค. 2568

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม
 เลขทะเบียน 9527 วันที่ 16 ต.ค. 2568 เวลา
 ผ.บ. กง.บ. กง.กม. กง.สส. กง.กก.

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๕๓๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๓๐๕๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป และเพื่อให้การเบิกค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและเกิดประโยชน์กับประชาชน จึงยกเลิกหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๓๐๕๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ตามอ้างถึง และขอส่งสำเนาระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
 ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ
 โทร. ๐-๒๒๕๑-๕๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๘
 โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๕๐๕๔

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ (๙) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การช่วยเหลือประชาชน” หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน หรือไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการดำรงชีพ โดยอาจให้เป็นสิ่งของหรือจ่ายเป็นเงิน หรือการจัดบริการสาธารณะเพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนในระดับเขตพื้นที่หรือท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“บุคลากร” หมายความว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือประชาชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ปฏิบัติงาน

“สาธารณภัย” หมายความว่า สาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และให้หมายรวมถึงการช่วยเหลือเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ไร้ที่พึ่ง ด้วย

“โรคติดต่อ” หมายความว่า โรคติดต่อตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

“โรคติดต่ออันตราย” หมายความว่า โรคติดต่ออันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

“โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง” หมายความว่า โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

“โรคระบาด” หมายความว่า โรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ และโรคระบาด ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“ยา” หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความวินิจฉัย ปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

หลักการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ ๕ การช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้ จะต้องดำเนินการในขอบเขตอำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลัง และความจำเป็น เหมาะสม

ข้อ ๖ ในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ของตน และต้อง ดำเนินการช่วยเหลือโดยฉับพลันทันที ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถให้ความช่วยเหลือได้ ภายในขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา

ในกรณีการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับการให้ความช่วยเหลือ เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดภัย การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและระงับ โรคติดต่อต้องเสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อน

ข้อ ๗ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดสาธารณภัยตามข้อ ๖ ประสานงานกับ ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เอกชน และองค์กรการกุศล ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ

ในกรณีการช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งไม่เพียงพอ หรือมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพิ่มเติมให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนนอกเหนือจากหลักเกณฑ์
การช่วยเหลือตามระเบียบนี้ ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทย ก่อนให้การช่วยเหลือ

หมวด ๒

คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ ๘ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน คณะหนึ่ง
เรียกว่า “คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

(๑) กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย

(ก) นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด	เป็นประธานกรรมการ
หรือรองนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย
จากนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด	
(ข) ท้องถิ่นจังหวัด	เป็นกรรมการ
(ค) ผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย	เป็นกรรมการ
จากผู้ว่าราชการจังหวัดจำนวนไม่เกิน ๒ คน	
(ง) ผู้แทนประชาคม ที่นายกององค์การ
บริหารส่วนจังหวัดคัดเลือกจำนวนไม่เกิน ๓ คน	เป็นกรรมการ
(จ) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(ฉ) หัวหน้าหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	เป็นกรรมการและ
ที่ได้รับมอบหมายจากนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ
จำนวนไม่เกิน ๒ คน	

(๒) กรณีเทศบาล ประกอบด้วย

(ก) นายกเทศมนตรี หรือรองนายกเทศมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
ที่ได้รับมอบหมายจากนายกเทศมนตรี	
(ข) ข้าราชการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด	เป็นกรรมการ
ที่ท้องถิ่นจังหวัดมอบหมาย	
(ค) ผู้แทนส่วนราชการ ที่ได้รับมอบหมายจากนายอำเภอ	เป็นกรรมการ
จำนวนไม่เกิน ๒ คน	
(ง) ผู้แทนประชาคม ที่นายกเทศมนตรีคัดเลือก	เป็นกรรมการ
จำนวนไม่เกิน ๓ คน	

(จ) ปลัดเทศบาล	เป็นกรรมการ และเลขานุการ
(ฉ) หัวหน้าหน่วยงานของเทศบาล ที่ได้รับมอบหมาย จากนายกเทศมนตรี จำนวนไม่เกิน ๒ คน	เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๓) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย	
(ก) นายกององค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากนายกององค์การบริหารส่วนตำบล	เป็นประธานกรรมการ
(ข) ข้าราชการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ที่ท้องถิ่นจังหวัดมอบหมาย	เป็นกรรมการ
(ค) ผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายจากนายอำเภอ จำนวนไม่เกิน ๒ คน	เป็นกรรมการ
(ง) ผู้แทนประชาคม ที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือก จำนวนไม่เกิน ๓ คน	เป็นกรรมการ
(จ) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	เป็นกรรมการ และเลขานุการ
(ฉ) หัวหน้าหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย จำนวนไม่เกิน ๒ คน	เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้	
(๑) ให้นำรายชื่อของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนที่สำรวจโดยหน่วยงานของรัฐ และรายชื่อประชาชนที่ยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑๒ มาใช้ในการพิจารณาช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้	
(๒) ปิดประกาศรายชื่อประชาชนตาม (๑) ที่จะได้รับความช่วยเหลือ ณ สำนักงานองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ทำการหมู่บ้าน ชุมชนให้ทราบ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน	
(๓) รายงานผลการพิจารณาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ต่อไป	
(๔) ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นธรรม	
(๕) การปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้	
ข้อ ๑๐ การประชุมคณะกรรมการตามข้อ ๗ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม	

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมลงคะแนนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด ๓

การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณสุข

ข้อ ๑๑ การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณสุข หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

กรณีสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความเสียหาย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า การซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมจะไม่คุ้มค่า และการก่อสร้างใหม่จะเกิดประโยชน์ต่อทางราชการมากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการใช้จ่ายงบประมาณโดยให้คำนึงถึงสถานะทางการคลัง

หมวด ๔

การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ข้อ ๑๒ การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากกรณีการช่วยเหลือด้านสาธารณสุขฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ยื่นลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๙

หมวด ๕

การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

ข้อ ๑๓ เมื่อเกิดโรคติดต่อ โรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาด หรือมีเหตุสงสัยว่าได้เกิดโรคดังกล่าวในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการป้องกัน การควบคุม การแพร่ และการระงับการระบาดของโรคนั้น หรือสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับผู้ที่มีภาวะเสี่ยง รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ การช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เกิดการปฏิบัติการตามนโยบายและแผนการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ

ข้อ ๑๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดโรคหรือมีเหตุสงสัยได้ว่าเกิดโรคตามข้อ ๑๓ ประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการป้องกัน การควบคุม การแพร่ และการระงับการระบาดของโรค โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการหรือสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว

กรณีมีหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุม หรือไม่สามารถระงับการระบาดของโรคติดต่อได้ จะส่งผลทำให้เกิดการแพร่ระบาด ที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพและชีวิตของประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการ การป้องกัน และควบคุมโรคได้

ข้อ ๑๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ ดังนี้

(๑) ยา เวชภัณฑ์ และวัสดุที่ใช้ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ เช่น ถุงมือยางหรือหน้ากากปิดปากหรือปิดจมูก รองเท้ายางหุ้มส้นสูงได้เข้า (รองเท้าบูต) หรือเสื้อกันฝน

(๒) เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด

หมวด ๖

หลักเกณฑ์การช่วยเหลือ

ข้อ ๑๖ การช่วยเหลือประชาชน ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง โดยอนุโลม

(๒) การช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยอนุโลม

(๓) การช่วยเหลือประชาชนด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข โดยอนุโลม

หมวด ๗

การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ ๑๗ การช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการแสดง สาระสำคัญของกิจกรรมที่ต้องดำเนินการและบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และตั้งจ่ายในข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้ถูกต้องตามประเภท

ของรายจ่าย ทั้งนี้ ให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณดังกล่าวไว้ในคำชี้แจงประกอบ
งบประมาณรายจ่ายด้วย

ข้อ ๑๘ กรณีเกิดสาธารณภัยฉุกเฉิน จำเป็นเร่งด่วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่าย
จากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
โดยโครงการ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ ๑๙ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ
จัดให้มีศูนย์ปฏิบัติการร่วมในการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้เป็นสถานที่กลาง
เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชน การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง สำหรับวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด
โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็น
ในการบริหารงานของสถานที่กลางดังกล่าวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการที่เป็นที่ตั้ง
ของสถานที่กลางดำเนินการแทนก็ได้

ข้อ ๒๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้จ่ายงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือตาม
ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ ไประยะหนึ่งแล้วและคาดการณ์ได้ว่า หากจะใช้งบประมาณเพื่อให้
ความช่วยเหลือต่อไปอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการคลังในการบริหารหรือการจัดบริการสาธารณะ
เพื่อประโยชน์ของประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้
ความช่วยเหลือต่อไป

ข้อ ๒๑ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน
โดยให้ติดประกาศ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ทำการหมู่บ้านและชุมชน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดได้ช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย หรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี
ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นรายจ่ายที่จ่ายได้ตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๓ สำหรับการเบิกค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องก่อนวันที่
ระเบียบนี้ ใช้บังคับและยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์นั้นจนกว่า
จะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

22 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543
จำนวน ชุด

เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทาง
การตั้งงบประมาณรายจ่าย และวิธีใช้จ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่เป็นไปในแนวทาง
เดียวกัน อาศัยอำนาจตาม ข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 อธิบดีกรมการปกครองจึงกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้ง
งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543 รายละเอียดปรากฏตามหลักเกณฑ์ ฯ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล
ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปริญญา นาคฉัตริย์)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ส่วนการคลังท้องถิ่น

โทร. (มท) 50723, (02) 2225854 ต่อ 27

โทรสาร (02) 2236740

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน
ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย วิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 อธิบดีกรมการปกครองจึงกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

ข้อ 1 หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543”

ข้อ 2 หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

หมวด 1

การช่วยเหลือประชาชน

ข้อ 3 กิจกรรมที่เป็นการช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์นี้ ต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เช่น การส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร การแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ การสังคมสงเคราะห์ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การสุสานและฌาปนสถาน เป็นต้น

หมวด 2

วิธีการตั้งงบประมาณ

ข้อ 4 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสงค์จะตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน ดำเนินการศึกษาปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา จัดทำโครงการแสดงสาระสำคัญของงานที่ต้องปฏิบัติ แล้วบรรจุเข้าเป็นแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยวิธีการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ 5 ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเสนอโครงการในแผนพัฒนาตามข้อ 4 เพื่อขอรับงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะการคลังของท้องถิ่น โดยตั้งจ่ายในร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้ถูกต้องตามประเภทของรายจ่าย ทั้งนี้ ให้ชี้แจงถึงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณดังกล่าวไว้ในคำชี้แจงประกอบงบประมาณรายจ่ายด้วย

หมวด 3

วิธีการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ 6 เมื่อข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่าถึงเวลาต้องดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณไว้ ให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการ โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นธรรมและปฏิบัติตามแนวทางการช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชนที่หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอยู่ เช่น แนวทางปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น

(2) กรณีที่มีความจำเป็นจะต้องจัดซื้อวัสดุหรือครุภัณฑ์ เพื่อดำเนินการตามโครงการให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

ก. การจัดซื้อวัสดุ เพื่อนำไปแจกจ่ายให้แก่ราษฎร เช่น พันธุ์พืช ปุ๋ย ยารักษาโรค ผ้าห่ม อุปกรณ์กีฬา วัสดุอุปโภคและบริโภค เป็นต้น เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้จัดทำบัญชีควบคุมการรับ-จ่ายวัสดุ โดยแสดงรายการและจำนวนวัสดุที่ได้รับ และเมื่อมีการแจกจ่ายวัสดุ ให้ระบุรายชื่อผู้ได้รับแจกจ่ายพร้อมทั้งให้ผู้รับลงชื่อรับไว้ในทะเบียน เพื่อเป็นหลักฐานเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินทุกครั้ง

ข. การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อนำไปให้ราษฎรหรือหน่วยงานใช้ตามโครงการต่าง ๆ เช่น เครื่องสูบน้ำ จักรเย็บผ้า เครื่องมือการเกษตร เป็นต้น เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบแล้วให้ลงทะเบียนควบคุมพัสดุ ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบพัสดุขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเมื่อมีกลุ่มประชาชน ชุมชน หรือหน่วยงานจะยืมไปเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการต่าง ๆ ให้ผู้ยืมทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร โดยแสดงเหตุผลความจำเป็นและกำหนดวันส่งคืน และข้อกำหนดเกี่ยวกับภาระผูกพันอันเนื่องมาจากกรณีพัสดุชำรุด บกพร่องสูญหาย และอื่น ๆ ตามความจำเป็น โดยหมายเหตุในทะเบียนคุมครุภัณฑ์ ระบุนามบุคคลหรือหน่วยงานผู้ยืม ทั้งนี้ หน่วยงานที่ให้ยืมต้องกำกับดูแลและควบคุมการใช้งานให้เป็นไปตามข้อตกลงของการยืมด้วย

ข้อ 7 กรณีได้รับอนุมัติให้ใช้เงินสะสมไปดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ให้ถือปฏิบัติตามข้อ 6 โดยอนุโลม

ข้อ 8 เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ควรประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน

ข้อ 9 การช่วยเหลือประชาชนที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ และยังไม่แล้วเสร็จ ให้รับการปฏิบัติในขั้นต่อไปให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์นี้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ 10 ให้อธิบดีกรมการปกครอง มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา ตลอดจนยกเว้น การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้

ประกาศ ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

(นายปริญญา นาคฉัตริย์)

อธิบดีกรมการปกครอง